

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Haziran 2024 toplantısında AIHM'nin Mansur Yalçın ve Diğerleri (2014) kararının infazına ilişkin bir ara karar (Interim Resolution CM/ResDH(2024)125) aldı. Kararda Bakanlar Komitesi, "Mahkemenin açık bulgularına ve Komitenin tekrarlanan çağrılarına rağmen, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin zorunlu olmaya devam ettiğini, çok sınırlı muafiyet prosedürünün, çocuklarını din derslerinden muaf tutmak için öğrencilerin ebeveynlerine ağır bir yük getirmesi ve dini veya felsefi inançlarına dair bilgilerini açıklama zorunluluğunu doğurması muhtemel olmasını derin bir üzüntüyle kaydederek;

Zorunlu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin revize edilmiş müfredatının, Sünni İslam dışında bir dini veya felsefi inanışa sahip ebeveynlerin çocuklarının, öğrencilerin ebeveynlerinin dini veya felsefi inançlarını açıklamaya mecbur bırakılmadan zorunlu din eğitiminden muaf olmaları için uygun seçeneklere duyulan ihtiyacı hafifletemeyeceğini hatırlatarak; Türk eğitim sisteminin Devletin çeşitli din, mezhep ve inançlara karşı tarafsızlık görevini yerine getirmesi, çoğulculuk ve nesnellik ilkelerine saygı duyması ve Sünni İslam dışında bir dini veya felsefi inanca sahip ebeveynlerin çocuklarına, öğrencilerin ebeveynlerinin dini veya felsefi inançlarını açıklama zorunluluğu olmaksızın zorunlu din eğitiminden muaf olmaları uygun seçenekler sunması için yetkililere gerekli tedbirleri almaları **ŞİDDETLE TEŞVİK EDİLDİ**; Yetkilileri Aralık 2024 sonuna kadar öngörülen tedbirlere ilişkin bilgi sağlamaya **DAVET ETTİ**".

Bu Bağlamda,

- 1) Bu kararın uygulanması için hangi somut adımların atılması planlanmaktadır? Belirli bir takvim ve eylem planı var mı ve kamu ile paylaşılacak mı?
- 2) MEB'e: Kısa bir süre önce açıklanan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Orta Öğretim Din Kültürü Ahlak Bilgisi Öğretim Programı (s.6) "dinden öğrenme ve dinler hakkında öğrenme" yaklaşımının kullanılacağı bilgisine yer veriyor. "Dinden

öğrenme” gerek TC Anayasası’nın 24. Maddesinde belirtilen ve dinler hakkında tarafsız öğretimi öngören din kültürü çerçevesi gerekse Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 1 Sayılı Protokolü’nün 2. maddesinde yer alan eğitim hakkına ilişkin “Devlet, eğitim ve öğretim alanında yükleneceği görevlerin yerine getirilmesinde, ana ve babanın bu eğitim ve öğretimin kendi dini ve felsefi inançlarına göre yapılmasını sağlama haklarına saygı gösterir” kuralıyla bağdaşmıyor. Yeni programın uluslararası insan hakları standartları ve Anayasa normlarıyla uyumluluğu konusunda bir çalışma yapıldı mı?

- 3) 2022 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından verilen Hüseyin El ve Nazlı Şirin kararında Din Kültürü Ahlak Bilgisi dersinin başvuruçuların ebeveynlerin eğitim ve öğretimde dinî ve felsefi inançlarına saygı gösterilmesini isteme hakkının ihlal edildiğine karar verdi. Hakkın ihlal edilmemesi için ise din eğitimi ve öğretimi niteliğindeki bu dersi çocuklarına aldırarak istemeyen ebeveynler bakımından muafiyet, dinî eğitim ve öğretime alternatif ders imkânı ya da anılan derse kaydolma veya olmama imkânı sağlamak gibi alternatiflere yer verilmesi” gerektiği ifade edildi. Muafiyet hakkının genişletilmesi ve alternatif dersler sunulması gibi çalışma hazırlığı var mıdır? MEB AYM kararını nasıl uygulamayı planlamaktadır.